

جام جم

شهادی با شهرت مجازی

آیا چالش سلبریتی ها و فرهنگ شهرت در ایران دچار خلأ قانونی است؟

سلبریتی و اینفلوئنسر برخلاف یک کلیشه ذهنی نادرست محصول شبکه‌های اجتماعی نیستند، اما ظهور و اقبال به شبکه‌های اجتماعی بستر مهیایی بود برای شهرت روزافزون آنها. این شتاب اما تنها محدود به یک‌تازی آنها در این بستر شد و خیلی زود پیامدهای سوء این شهرت نه صرفاً در فضای مجازی که در فضای پیرامونی ما هم دیده شد. مصداق‌های آشکار آن را می‌توان در زنگنه‌های سیاسی و اجتماعی (از ناآرامی‌های اجتماعی گرفته تا انتخابات) به چشم دید. اما در ایران برخلاف اغلب کشورهای دیگر سیاست‌گذاری در رابطه با نوع رفتار آنها در فضای مجازی اگر بود هم با تاخیر بود. آن قدر که حالا دیگر آنها به نوعی به یک مرجعیت رسانه‌ای دست یافته‌اند و نمی‌توان از آسیب‌های این یک‌تازی در امان ماند.

آیا قانون می‌خواهیم؟

سؤال این است که چقدر قانون‌گذاری متناسب با این تحولات ضروری است. گرچه همیشه همین افراد در برابر پاسخگویی به نوع رفتارشان مخالف این قانون‌گذاری بوده‌اند اما چگونه می‌توان مسئولیت اجتماعی سلبریتی‌ها را در قالب نگارش و اعمال قوانین جدید بازتاب داد؟ برخی افراد بر این باورند که باید قوانین جدیدی وضع شود، در حالی که دیگران با این نظر مخالف هستند. این تفاوت دیدگاه‌ها موجب بروز آشفتگی‌ها و چالش‌هایی در حوزه تنظیم مقررات یا قانون‌گذاری شده است. این وضعیت به‌ویژه در زمینه‌های مربوط به فرهنگ، پلتفرم‌ها و رسانه‌های اجتماعی بیشتر نمایان است. در دو دهه گذشته، با توجه به رشد شتابان فناوری اطلاعات و ارتباطات از دهه ۱۹۸۰ به این سو، نهادهای سیاست‌گذار و قانون‌گذار با چالش‌هایی برای پاسخگویی به نیازهای جدید مواجه شده‌اند. عید... بیچرانلو، استادیار دانشگاه تهران امام‌معتقد است: «نواوری‌های جدید گاهی با فرهنگ و ارزش‌های اجتماعی ما در تضاد هستند، زیرا اهداف

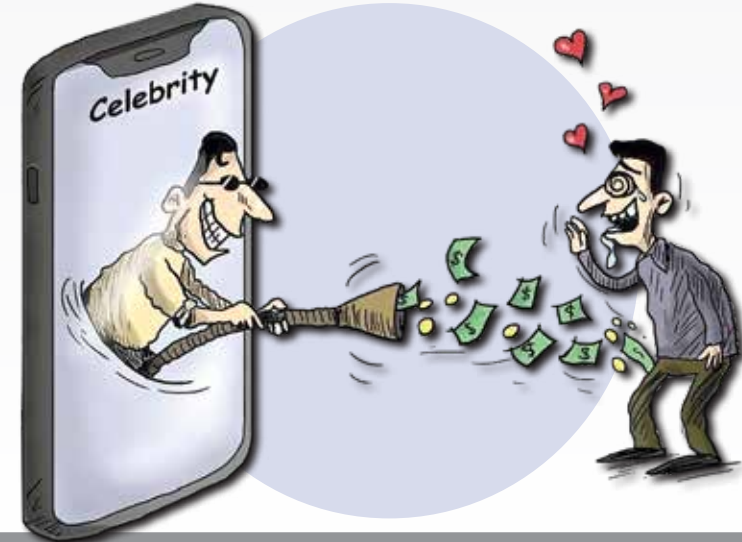
الهام‌بخش باشند، اما تفاوت‌های فرهنگی و اجتماعی ما با آنها می‌تواند به آشفتگی‌هایی در فضای قانون‌گذاری منجر شود. این امر نشان‌دهنده وضعیت پیچیده‌ای است که در آن نهادهایی با وظایف مشابه قانون‌گذاری، اما بدون قدرت قانونی مشخص، مصوباتی را تدوین می‌کنند که از نظر ماهوی شبیه به قوانین هستند، اما از نظر حقوقی به عنوان قانون شناخته نمی‌شوند.»

تأثیر حقیقی یک فضای مجازی

وقتی با مفهومی چون فضای مجازی مواجه می‌شویم، صرف‌نمایدن آن به عنوان «مجازی» می‌تواند تفرکات و افکار ما را به سمتی هدایت کند که گویی فقط یک بعد مجازی دارد و انگار واقعیت از طریق آن شکل نمی‌گیرد. اگر زمانی بحث از ساخت اجتماعی واقعیت می‌شد، اکنون باید درک کنیم که ساخت مجازی واقعیت چیست، چه تأثیری بر اندیشه‌ها و رفتارها و نگرش‌های ما دارد. به نظر می‌رسد که این مفاهیم برای ما به سرعت و به‌طور واضح روشن نشده‌اند که بخشی از این مشکل به این دلیل است که برخی از رشته‌ها با مطالعات متمرکز بر این فضاها هنوز به‌طور کامل شکل نگرفته‌اند. بنابراین، این پدیده‌های جدید نیاز به مواجهه و درک عمیق‌تری داریم.

داده‌کاوی برای جلوگیری از سوءاستفاده

باید به افراد مشهور همانند شهروندان عادی نگاه کرد. این دیدگاه در ابتدا ممکن است عجیب به نظر برسد، مخصوصاً با توجه به تأثیرگذاری اجتماعی آنها؛ ولی زمانی که قوانین و سیاست‌ها به گونه‌ای طراحی می‌شوند که این افراد را از سایرین جدا می‌کند، این خود می‌تواند مشکل‌ساز شود. اگر در نظر بگیریم هر فردی در جامعه، چه معلم،

استاد دانشگاه، نجار، کاسب یا هر شغل دیگری که داشته باشد، براساس درآمد خود مالیات می‌پردازد، پس چرا این قاعده برای سلبریتی‌ها و اینفلوئنسرها متفاوت باشد؟ عید... بیچرانلو، استادیار دانشگاه تهران معتقد است: «اگر نگاه ما به سلبریتی‌ها همانند سایر شهروندان باشد که باید براساس درآمدشان مالیات بپردازند، می‌توانیم با استفاده از داده‌کاوی‌های مالی جدید، تراکش‌های مالی آنها را به دقت رصد کنیم. حساب‌هایی که فعالیت‌های تجاری دارند و تراکش‌هایی فراتر از حد عادی روزمره را نشان می‌دهند، به وضوح قابل تمیز هستند. این امر به ما امکان می‌دهد تا رفتار مالیاتی، عدم مسئولیت‌پذیری یا استفاده از درآمد‌ها برای اهداف نامشروع مانند پولشویی را شناسایی کنیم.»

تقویت قدرت نرم

به نظر می‌رسد که فضای فرهنگی و رسانه‌ای کشورمان هنوز به مرحله‌ای اکوسیستمی و زیست‌بومی نرسیده است. این یعنی در حال حاضر هنوز همه چیز در جایگاه مشخص و مناسب خود قرار نگرفته و همین امر موجب بروز و ظهور آشفتگی‌ها و ناهماهنگی‌هایی در سیاست‌گذاری‌های اولیه می‌شود. نتیجه تداوم این رویه آشفتگی‌های موجود در سطح راهبردی فرهنگی کشور است. در مقایسه، بررسی وضعیت حوزه علم و فناوری نشان می‌دهد که این بخش به تدریج در حال تبدیل‌شدن به یک زیست‌بوم است که نه فقط با چالش‌های کمتری مواجه است، بلکه به‌طور مداوم فرصت‌های جدیدی برای کشور ایجاد می‌کند. اگرچه این بخش نیز بدون نقص نیست و به حالت ایده‌آل آرمانی نرسیده، اما پویایی‌های موجود در آن به کشور کمک می‌کند و به جای ایجاد آسیب برای حاکمیت، مردم و بودجه کشور، به فرصت‌آفرینی می‌پردازد. عید... بیچرانلو می‌گوید: «فرهنگ نیز باید به عنوان یک مقوله راهبردی در نظر گرفته شود. ما باید روی پلتفرم‌های دیجیتال، فیلم‌های سینمایی و سریال‌هایی که هرچند در مقایسه با نتفلیکس یا سایر پلتفرم‌های جهانی کوچک به نظر می‌رسند، سرمایه‌گذاری کنیم. این تولیدات باید متناسب با نقش منطقه‌ای ایران و تأثیرگذاری‌اش در عرصه‌های مختلف باشند. هرچند قدرت سخت ما در منطقه و جهان برجسته است، قدرت نرم ما نیازمند تقویت است. ما به سرمایه‌گذاری‌های هدفمند و طراحی زیست‌بوم‌های فرهنگی نیاز داریم که تاکنون به صورت راهبردی پیگیری نشده‌اند. اگر این موضوع در سطح استراتژیک قرار گیرد، قطعاً تحولات مثبتی را شاهد خواهیم بود.»

در جهت عکس

”

موج بیداری

حامیان فلسطین در آمریکا، یمن و آفریقای جنوبی در محکومیت اقدامات رژیم صهیونیستی در غزه تظاهرات کردند. در نیویورک تظاهرات کنندگان در میان ندایبر امنیتی شعارهای حمایت از فلسطین سردادند و پلیس برای مقابله با آنها ضمن بستن ایستگاه مرکزی نیویورک، شماری از آنها را دستگیر کرد.

”

امروز در تاریخ

زادروز پرویز بهرام، دیوبلور/۱۳۱۲

به گل نشستن کشتی یونانی در کیش/۱۳۴۵

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۲:۰۱

نیمه شب شرعی: ۲۳:۲۲

غروب آفتاب: ۱۹:۰۴

اذان صبح فردا: ۴:۲۹

طلوع خورشید فردا: ۵:۰۸

حکمت

امام علی (ع): هر کس که قرآن در روز قیامت، برایش شفاعت کند، شفاعت می‌شود./ غرالحکم

نکته روز

اموات روی زمین!

اغراق نیست اگر بگوییم، وضعیت مسکن در بدترین شرایط خود در سه دهه گذشته قرار دارد که این موضوع را می‌توان با استناد به آمارهای رسمی هم ادعا کرد اما انگار حالا وضعیت قبور در پایتخت گرفته تا حالا که عنوان شده با تداوم وضعیت کنونی، قبری هم برای دفن درگذشته‌ها باقی نمی‌ماند.

چالش اهل قبور

ما ۲۰ سال از موضوع آرامستان‌ها عقب هستیم و تا پایان امسال فرصت و ظرفیت داریم. هر روز ۴۰ نفر از اموات روی زمین خواهند ماند اگر آرامستان جدید احداث نشود.

کمبود ۶/۵ میلیون قبر

چهار نقطه در سطح شهر برای انتخاب آرامستان انتخاب شده و سعی شده پراکندگی در سطح شهر لحاظ شود. شش میلیون و ۷۰۰ هزار قبر برای ۵۰ سال آینده نیاز داریم.

قبر در تهران ارزان تر است

اگرچه قیمت قبور هم سال به سال افزایش می‌یابد اما آن طور که شورای شهر می‌گوید قیمت قبر در بهشت زهرا در تهران بسیار پایین‌تر از قبر در سایر استان‌های پرجمعیت است.

قیمت قبر چقدر است؟

در ناحیه ۳ بهشت زهرا یک طبقه قبر رایگان به خانواده‌ها داده می‌شود. همچنین قیمت یک طبقه قبر در نواحی قدیم بهشت زهرا نیز ۵۰ میلیون تومان محاسبه می‌شود.

پذیرش روزانه ۱۸۰ متوفی

روزانه میانگین ۱۸۰ متوفی در بهشت زهرا (س) پذیرش می‌شوند که از این تعداد حدود ۳۰ متوفی به شهرستان‌ها و استان‌های مختلف اعزام می‌شوند.

عکس: رویترز

موج بیداری

حامیان فلسطین در آمریکا، یمن و آفریقای جنوبی در محکومیت اقدامات رژیم صهیونیستی در غزه تظاهرات کردند. در نیویورک تظاهرات کنندگان در میان ندایبر امنیتی شعارهای حمایت از فلسطین سردادند و پلیس برای مقابله با آنها ضمن بستن ایستگاه مرکزی نیویورک، شماری از آنها را دستگیر کرد.

جهان

برخورد نهنگ با یک قایق!

عبور قایق‌های تفریحی در کنار نهنگ‌ها همیشه هم آن طور که تصاویر خوش آب و رنگ اینستاگرامی حکایت می‌کند، نیست.

جهان

تحصن علیه شیطان

حامیان فلسطین هم‌زمان با سفر تائیان‌هو به آمریکا در کنگره این کشور تحصن کردند که توسط پلیس سرکوب و بازداشت شدند.

جهان

شلیک به درخواست کمک

پس از تماس شهروند آمریکایی، افسران پلیس برای رسیدگی به سرت به منزل او رفتند، اما به جای کمک یا سه گلوله او را کشتند!

جهان

هیاهوی بسیار برای هیچ

طرح پروژه‌های عجیب و غریب در عربستان تقریباً به یک روند ثابت تبدیل شده است، پروژه‌هایی فقط برای تبلیغات و سروصدا کردن!

پرتله

اندی ماری ۳۷ ساله بعد از مسابقات المپیک بازنشسته می‌شود

پل واتسون فعال سرشناس مبارزه با صید نهنگ بازداشت شد

متیو داوسون برای المپیک پاریس انگشتش را قطع کرد!

خبر

ایستگاه پایانی!

میدان المپیک فارغ از هنر‌نمایی بسیاری از ورزشکاران، جایگاه وداع بسیاری از آنها نیز هست. آنها به شکلی نمادین بازی‌های المپیک را برای پایان دوران ورزش حرفه‌ای خود انتخاب می‌کنند و یکی از این اسطوره‌ها کاسی نیست جی‌اندی ماری، اسطوره ورزش تنیس که به نوعی سال پیش روی‌باری او در حکم تور خدا حافظی است. اندی ماری دازنده دوم‌دال طلای المپیک برای حضور در آخرین تورنمنت دوران حرفه‌ای خود وارد دهکده بازی‌ها در پاریس شده است. مرد اول پیشین تنیس جهان با انتشار عکسی در شبکه ایکس نوشت: «حضور در تیم بریتانیا با اختلاف، خاطره‌انگیزترین لحظات دوران حرفه‌ای من بوده است. بسیار مفتخرم که برای آخرین بار این کار را انجام می‌دهم.» ماری ۳۷ ساله بعد از مسابقات المپیک بازنشسته می‌شود.

نکته

برای خاطر نهنگ‌ها!

بنابر گزارش مقام‌های گرینلند و یک نیکاد مبارزه با شکار نهنگ، پل واتسون، فعال سرشناس مبارزه با صید نهنگ، در گرینلند با یک حکم جلب بین‌المللی درخواست شده از سوی زاین دستگیر شده است. در بیانیه پلیس گرینلند آمده است که آقای واتسون، ستاره برنامه تلویزیونی مسندت جنگ نهنگ‌ها، هنگامی که کشتی‌اش در نوک، پایتخت گرینلند پهلو گرفت، دستگیر شد. بنیاد پل واتسون گفت که گمان می‌رود این دستگیری مربوط به اخبار قرمز پلیس اینترپل باشد که به دلیل مداخلات قبلی واتسون علیه صید نهنگ در منطقه قطب جنوب صادر شده است. به گفته پلیس، این مرد ۷۳ ساله با درخواست بازداشت تا تصمیم‌گیری در مورد استرداد احتمالی او به زاین به دادگاه منطقه، معرفی خواهد شد.

چهره

خودزنی برای بازی!

افراد بسیاری در جهان به نوعی به ورزش حرفه‌ای معتاد شده‌اند و همین موضوع آسیب‌های بسیاری به سلامتی آنها وارد کرده است. اما مورد تازه فاش شده، عجیب‌ترین آنهاست. متیو داوسون، بازیکن تیم ملی هاکی استرالیا اخیراً فاش کرد که بخشی از انگشتش را برای رسیدن به بازی‌های المپیک ۲۰۲۴ پاریس، قطع کرده است. انگشت انگشتی این بازیکن ۳۰ ساله پیش از شروع المپیک شکسته بود و برای این که این آسیب دیدگی مانع حضور او در این رقابت‌ها نشود، با مشورت پزشک جراح پلاستیک، «آگاهانه» تصمیم گرفت به جای گچ گرفتن، نوک انگشتش را قطع کند. او گفت که در نوامبر ۲۰۱۸ نیز در جریان تمرینات، پس از برخورد چوب با صورتش، نزدیک بود چشمش را از دست بدهد.